

Feyhaman Duran

FEYHAMAN Duran'ı yitirdik. Üzücü haberi Anadolu Ajansı verdi. Büyük usta bir süre önce yatırıldığı Esnaf Hastahanesinde 6 Mayıs 1970 günü hayata gözlerini yummuş.

Ansiklopedileri, resim sanatımız üzerine yayınları karıştırdım. Hep birbirine benzeyen, beş on satırı aşmayan biyografilerden başka, ne bir inceleme, ne bir eleştiri yazılmış Feyhaman Duran üzerine... 1886 da

**Turan
EROL**

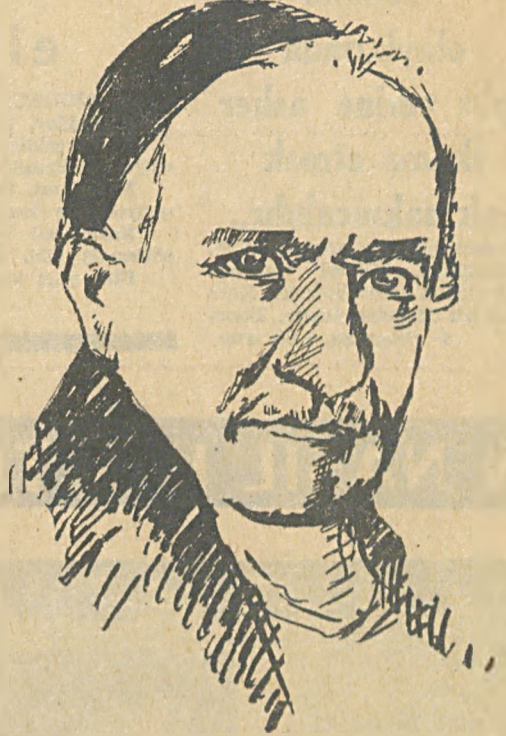
İstanbulda doğmuş. Galatasaray Sultanisi'nden mezun olduktan sonra Sanayi-i Nefise Mektebi'nde resim öğrenimi yapmış. 1910 yılında Prens Abbas Halim tarafından Paris'e gönderilmiş. Orada Dört yıl kalmış, Paris Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nda, Corman ve J. Paul Laurens atölyelerinde çalışmış. 1914 yılında yurda dönünce Kız Sanayi-i Nefise Mektebi'nde öğretmenliğe başlamış. «Türk empresyonistleri»nin önde gelenlerinden olduğu ve özellikle portre ressamlığında başarı gösterdiği de ortak bir kanı..

Onun için yazılanlar aşağı yukarı bukadardır. 1886 da doğduğuna göre 84 yıl yaşamış oluyor. Sessiz, sakin bir ömür sürerek durmadan eser veren bir usta. 1910 — 1914 yılları arasında sanat hayatına giren kuşaktan zamana dayanabilen, kalburun altına düşmeyen üç-beş addan birisi. «Güzel» i yaratmak uğruna verilmiş bir altmış yıl. Adanmış koca bir ömür. Feyhaman Duran'ın hayatını, kişiliğini anlatan bol resimli kitaplarımız olmalı, eserlerinin renkli renksiz baskıları her yere yayılmalı, elden ele gitmeli değil miydi...

Feyhaman adını, daha doğrusu Feyhaman imzasını ilk kez, aşağı yukarı otuz yıl oluyor, İnönü'nün Halkevlerine, Devlet dairelerine, okullara asılan bir portresinin altında gördüğümü sanıyorum. İbrahim Çallı ve o Cumhuriyet başkanı İnönü'nün birer portresini yapmışlardı. Çallı, yaşama biçimi, nokteleriyle anılan, biyenen bir ressamdı ama «Feyhaman» ı yeni öğreniyor ve bu adı yadırgıyordum.

Bir süre sonra onu Güzel Sanatlar Akademisi'nde gördüm. Adının bende uyandırdığı ha yale uygun düşen bir görüntü vardı. Zarif, kibar, alçak gönüllü bir eski İstanbul'lu.. Eski öğrencileri olan Cumhuriyet kuşağı ressamlarının atakları önünde kenara çekilmeyi tartışma ya yeğ tutan, biraz ürkek bir efendi insandı... Doğrusu şu ki biz Feyhaman Duran, İbrahim Çallı ve Hikmet Onat üçlüsüne gereğince yaklaşmadık, yaklaşmayı da düşünmedik, öğrencilik yıllarımızda. Ne var ki bu yaşlı kuşağın kültürümüze katkıları, yaratıkları belli başlı eserleri öğrenmekten, tanımaktan da geri kalmadık. Çallı'nın «Mevleviler» ini, Hikmet Onat'ın «Mavnalari» ni ve Feyhaman Duran'ın «Ağantüstü, sedef parıltılı «Çıplak» unı saygıyla sevgiyle inceledik.

Feyhaman Duran'ı «Boğaziçi Ressamları»ndan sayarım. Özellikle hiçbir zaman alelade-

Feyhaman

liğe düşmeden modelini büyük başarıyla yaratan portreler, çıplaklar, meyve ve çiçek resimleri yapan bir «Boğaziçi» ressamıdır. O... Bağlı olduğu kültür, yasama biçimi doğal olarak onu bu noktaya götürür.

Kültür Müsteşarlığının ya da Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nin yakın bir gelecekte, Feyhaman Duran dört tarafa dağılmış eserlerini bir araya getirerek büyük bir sergi düzenlenmesini bekleriz. Böyle bir sergi onun büyüklüğünü gücünü gözününe serecektir.

11.5.1970

